

Euromelanooma-kampanja tähtää ihosyöpien ehkäisyyn ja varhaiseen tunnistamiseen

Ihotautien erikoislääkäri Laura Bouchard työskentelee Husin Iho- ja allergiasairaalassa ja tekee melanooman genetiikkaan liittyvää tutkimusta. Hän on myös Euromelanooma-kampanjan koordinaattori Suomessa. Euromelanooma on EADV:n (European Academy of Dermatology and Venereology) virallinen, ihosyöpien ehkäisyyn tähtäävä Euroopan laajuinen kampanja, jolla pyritään lisäämään tietoisuutta ihosyövistä, niiden varhaisesta tunnistamisesta ja riskitekijöistä. Kampanjan puitteissa järjestetään vuosittain Euromelanooma-luomitarkastuspäivä, jonka aikana ihotautilääkärit tarkastavat ilmaiseksi luomia. Tänä vuonna luomia tarkastettiin Suomessa 9.–15.5. useissa keskus- ja yliopistosairaaloissa.

Melanooma oli aiheena myös vuosittain helmikuussa järjestettävässä Suomen Syöpäsäätiön symposiumissa, jonka anti julkaistaan tässä Duodecim-lehden Ihomelanooma-teemanumerossa. Duodecim haastatteli Bouchardia teemasta.

Olet alun perin tutkinut lihavuuden molekyyli-genetiikkaa ja olit pitkään ulkomailla postdocina. Missä ja milloin? Mikä innosti lähtemään ulkomaille?

Lähdin vuonna 2001 pariaksi kuukaudeksi Los Angelesiin UCLA:han Leena Palotien ryhmään tekemään loppuun projektia, joka oli alkanut jo Suomessa. Sen jälkeen lähdin varsinaiseen postdoc -paikkaan Harvardissa, jossa jatkoin lihavuuden molekyyli-genetiikan tutkimista. Olin Harvardissa pari vuotta, kunnes muutin perheystiä Montrealiin, jossa olin yh-

teensä kolme vuotta Tom Hudsonin tutkimusryhmässä McGillin yliopistossa. Halusin lähteä ulkomaille, koska ulkomaille on aivan eritasoiset tutkimusmahdollisuudet kuin Suomessa. Postdoc -kausi antaa myös mahdollisuuden oppia uusia asioita.

Mitä ulkomailla vietetyt vuodet ovat antaneet?

Elämäkokemusta tietenkin mutta myös monipuolista ymmärrystä tutkimuksesta ja kontakteja ympäri maailmaa.

Minkälaisissa tutkimusprojekteissa olet tällä hetkellä mukana?

Meillä on Hyksin ihotautien klinikassa melanooman genetiikan projekti, johon olemme keränneet melanoomaperheitä ja toisaalta yksittäisiä potilaita, joilla on ollut useampi melanooma. Tarkoituksena on yrittää löytää suomalaisia melanoomalle altistavia geenejä ja mutaatioita. Luultavasti löydämme saman tyyppisiä geenimuutoksia kuin ruotsalaisilla. En oletta, että löytäisimme aivan uusia melanoomalle altistavia geenejä vaan todennäköisemmin suomalaisia variantteja aiemmin tunnetuista melanoomageeneistä.

Miten päädyit erikoistumaan ihotauteihin?

Olin ollut aikaisemmin pitkään tutkijana ja sisätaudeilla. Aloin miettiä itseäni kiinnostavaa erikoisalaa, jolla ei tarvitsisi päivystää. Ihotaudit tuntui kaikkein kiinnostavimmilta, ja onnekseni sain nopeasti erikoistumispaikan Iho- ja allergiasairaalasta.

Olet mukana koordinoimassa Euromelanooma-kampanjaa. Kerrotko siitä lisää?

Euromelanooma-kampanja lähti alun perin belgialaisten ihotautilääkäreiden aloitteesta. Ajatuksena on löytää ihosyövät aikaisessa vaiheessa, jolloin ne pystytään hoitamaan täysin. Lisäksi tavoitteena on puhua auringon vaaroista ja siitä, miten ihosyöpää pystyy ehkäisemään. Kerran vuodessa järjestämme luomitarkastuspäivän, jossa ihotautilääkärit katsovat seulontajan varanneelta ihmiseltä systemaattisesti läpi koko ihon. Aina tietyllä prosentilla tarkastetuista löytyy jonkinlaisia ihomuutoksia, mutta tärkeintä vuosittaisessa Euromelanoomaluomitarkastuspäivässä on kyllä se, että asiasta puhutaan, jotta ihmiset tietäisivät, että uusi ihomuutos kannattaa näyttää lääkärille, ja käytettäisiin aurinkovoidetta ja suojattaisiin ihoa, omaa sekä myös lasten ihoa.

Miten melanooman hoito jakautuu ihotautilääkäreiden ja toisaalta syöpätautien erikoisalan välillä? Kuinka pitkälle ihotautilääkäri on hoidossa mukana?

Ihotautilääkäri on mukana diagnoosivaiheessa, ja ihotautilääkäri leikkaa kaikki ohuet alle yhden millimetrin melanoomat. Paksummat melanoomat leikkaa plastiikkakirurgi, koska näissä tapauksissa katsotaan aina myös vartijaimusolmukkeet. Imusolmukkeisiin levinnyt melanooma kuuluu leikkauksen jälkeen onkologin hoitoon. Levinnyt tauti on kuitenkin varsin harvinainen verrattuna siihen, kuinka paljon me ihotautilääkärit näemme melanoomaa.

Otatko itse ollenkaan aurinkoa? Miten muuten nautit auringosta?

En ota aurinkoa, mutta liikun ulkona paljon ja nautin kauniista ilmasta. Käytän huolellisesti aurinkorasvaa. Ei aurinkoa tarvitse pelätä, mutta varsinaista itseni grillaamista en siis harrasta. ■

